

Reservation

vid Planberedningens sammanträde den 25 januari 2006

§ 3, Förslag till beslut för utställning av samråd för Översiktsplan 2006

Förslag på ändringar i samrådshandlingen för översiktsplan för Tyresö

1. Inledning

Här nedan finns Vänsterpartiet Tyresös alternativa förslag till den borgerliga majoritetens samrådsförslag till översiktsplan för Tyresö kommun. Vi ser inte på något sätt förslagen som ett "låsta". Vi går nu in en samrådsprocess där enskilda medborgare, företag, förvaltningar, föreningar och partier kommer att engagera sig. Förslag och åsikter kommer att brytas mot varandra. Vänsterpartiet tar gärna del av andras åsikter och vi hoppas att processen även vidgar vår synsätt. Åsikter som vi ännu inte tagit del av får oss som parti att utvecklas. Förslag i samband med samrådet kommer att förbättra kommunens slutgiltiga översiktsplan. Därför kommer dessa förslag med stor sannolikhet inte se likadana ut när vi går i hamn med en färdig översiktsplan. Vi är här för att tillföra och att lära av andra. Av den anledningen har vi i det här skedet valt att inte lämna detaljerade förslag utifrån rader och meningar, utan föreslår istället ändringar utan att ha exakta ändringsförslag.

2. Övergripande

2.1 Visionen och de övergripande utgångspunkterna

Det är av största vikt att en översiktsplan har tydliga mål och att den ger en bild av vilket samhälle vi vill leva i. I visst mått ger Samrådsförslaget en bild av ett framtida samhälle, men inte i den utsträckning man kan önska sig. Dessutom är själva visionen inte den inriktning som vänsterpartiet vill se. Vi anser att planeringen måste ha ett jämställdhetsperspektiv, leda till att Tyresö blir ett bra socialt samhälle (socialt hållbart samhälle) och att den fysiska planeringen är intimt förknippad med miljöfrågor och ekologisk hållbarhet.

Vår vision tar därför sin utgångspunkt i dessa tre perspektiv, som vi kortfattat beskriver här nedan. I många fall kan en synpunkt eller åtgärd falla inom ramen för både ett jämställdhets- och socialt perspektiv eller så kan det vara bra både utifrån ett jämställdhets- som ekologiskt

perspektiv. Ibland kan alla tre perspektiven sammanfalla. För att ge exempel på där de tre perspektiven möts:

En funktionsuppdelad kommun (bostäder, arbetsplatser och service på olika geografiska platser) leder till stora avstånd mellan olika verksamheter. Det skapar problem för dem som saknar bil, d.v.s. barn, ensamstående kvinnor, äldre och funktionshindrade. En funktionsuppdelad kommun ökar även den ekologiska belastningen genom ökat bilåkande. Därför får inte markanvändningen bidra till en struktur där man behöver bil för att förflytta sig.

Förslag till beslut:

att samrådshandlingen ändras utifrån nedanstående inriktning så att inledning och vision utgår ifrån det tre perspektiven som återges här nedan:

En planering med jämställdhetsperspektiv

Den fysiska planeringen måste ta hänsyn till att kvinnor och mäns vardag är olika, vilket ger olika effekter på vilka åtgärder man vill genomföra i planeringen. Kvinnor och män rör sig på olika sätt (bil, kollektivtrafik, gående eller cykel) och i olika riktningar (män = hem-jobbet-hem; kvinnor = hem-förskola-jobbet-förskola-affären-hem). I förslaget till översiktsplan finns inte ens jämställdhetsperspektivet med som ett övergripande mål. Det borde vara en självklarhet att jämställdhet är ett inriktningsmål, en strävan att gå mot, en del av en vision. I annat fall riskeras jämställdheten att bli en sidofärd i planprocessen. Om inte detta perspektiv finns med från början är det svårt att i efterhand "klistra på" perspektivet.

Utifrån ett jämställdhetsperspektiv anser vi att följande bör ändras i förslaget:

1. Könsuppdelad statistik måste vara det genomgående temat (annars vet man inte om det överhuvudtaget föreligger någon skillnad mellan kvinnor och män). Enligt lag ska all statistisk vara könsuppdelad, ändå kan man i planen hitta massor av uppgifter som inte har kvinnor och män som indelning.
2. Hur kulturmiljöer beskrivs och vilka som anses vara värda att bevara. Är det kyrkor och industrier eller tvättbryggor och annat som är mer kopplat till kvinnor.
3. Tillgången till olika former av bostäder i olika kostnadslägen. Kvinnor har generellt sett lägre inkomster och är därför beroende av bostäder som är billigare.
4. Om utbudet av fritidsanläggningar har en bra balans mellan det som kvinnor respektive män utövar.
5. Om det finns tillgång till naturliga mötesplatser både på dagtid och kvällstid.
6. Tillgången till bil (män har större tillgång till bil än kvinnor, speciellt äldre kvinnor har mindre tillgång till egen bil).
7. Närhet till kollektivtrafik (det är fler kvinnor som färdas med kommunala färdmedel).
8. Vem det är som pendlar till och från kommunen.
9. Var någonstans kvinnor respektive män arbetar i kommunen.
10. Närhet till bostadsnära affärer och annan service (oftast kvinnor som handlar). Kommentarer ang externhandel; se under ekologiskt perspektiv, punkt 5.
11. Närhet till bostadsnära förskolor och skolor (oftast kvinnor som lämnar och hämtar sina barn).
12. Tillgång till gångvägar och cykelbanor (oftast kvinnor som använder dessa oftare än män).
13. Hur det fysiska rummet utformats för att skapa trygga miljöer (allt ifrån belysning till blandad stadsbebyggelse). Trygghet har även ett socialt perspektiv, som inte bara tar sin utgångspunkt i kön.

En planering med socialt perspektiv

För att främja en god livsmiljö måste översiktsplanen ta hänsyn till sociala aspekter i den fysiska planeringen. Det betyder att boendemiljön ska vara god, att det finns tillgång till natur- och grönområden samt att livsmiljön leder till god hälsa, trygghet, social gemenskap och delaktighet. Viktiga perspektiv är en planering som tar hänsyn och utgår ifrån barns perspektiv. En god planering tar också hänsyn till att människor är olika och att med en god planering gör att ett funktionshinder inte innebär ett handikapp.

Utifrån ett socialt perspektiv anser vi att följande bör ändras i förslaget:

1. Det måste finnas tydligare skrivningar om vikten av blandade upplåtelseformer som ett av flera medel för att bryta segregation. Det kan inte anses vara en god planering när man redan från början bygger upp segregerade områden som Strand.
2. I planen måste fler områden pekas ut som avsedda för hyreslägenheter. Det räcker inte med att säga att det ska vara tätare bebyggelse eller flerfamiljshus. Det kan då lika gärna betyda att det bara blir bostadsrätter, vilket denna mandatperiod så tragiskt visat. Målet om att det ska byggas 150 lägenheter per år är får lågt satt.
3. En tätare bebyggelse ska inte bara lokaliseras till kommundelen Bollmora.
4. Det finns inget resonemang om vilket utbud av bostäder som behövs i framtiden. Det finns ingen analys av hur den framtida efterfrågan kommer att se ut. Finns det tillräckligt med bostäder som är lämpliga för ungdomar som ska flytta hemifrån, för äldre med nedsatt rörelseförmåga eller för en växande region där offentliga och privata företag behöver hyreslägenheter för att kunna expandera sin verksamhet?
5. Översiktsplanen borde ta ställning till att kommunen avser att använda kommunens bostadsföretag, Tyresö Bostäder, till att aktivt få fram nya lägenheter. Det är även viktigt att översiktsplanen pekar ut vikten av att kommunen samarbetar med andra kommuner för att få fram nya och billiga hyreslägenheter.
6. Det måste tydligare framgå att planen har tagit hänsyn till de funktionshindrade. Kommunen har nyligen antagit en Handlingsplan. Därför måste det vara oerhört enkelt att infoga en rad olika förslag i själva planen.
7. Det saknas ett barnperspektiv i förslaget. Hur påverkas barn och ungdomar? Vad för hänsyn har tagits till hur barn vill använda marken? I andra kommuner har man genomfört "stadsvandringar" med barn för att peka ut områden som är obehagliga/trevliga/varma/kalla osv. Detta borde även Tyresö kommun göra. Kommunen skulle även kunna använda skolorna som hjälp i framtagandet av åsikter och förslag för hur barn och ungdomar vill att deras miljö ska se ut. Enligt 3 kap 15§ PBL, ska tillräckligt stora fria ytor för lek och utevistelse prioriteras före utrymme för uppställning av fordon.
8. I den förra översiktsplanen fanns ett krav på att barns skolvägar skulle utredas utifrån ett trafiksäkerhetsperspektiv. Detta har ännu ej genomförts och bör därför finnas kvar som åtgärd i den nya översiktsplanen. Det borde även vara en självklarhet att det finns hastighetsdämpande åtgärder utanför alla kommunens skolor och förskolor
9. Kulturmiljöer utifrån ett klassperspektiv bör beskrivas bättre. Det är inte bara överklassens kulturmiljöer som är värda att bevaras. De fyra traditionellt beskrivna tidsperioderna är alla viktiga att värna (Förhistorisk tid, Tyresögodsets tid, Egnahems- och fritidshusbebyggelsens tid samt Modern bebyggelsetid).
10. Kulturmiljöerna Vissvass och Nyfors måste fredas och det kan lämpligen göras genom områdesbestämmelser.
11. Det saknas ett ställningstagande om vikten av att värna de bostadsnära grönområdena, speciellt i flerbostadsområden. Detta är även viktigt utifrån ett ekologiskt perspektiv.

12. Även om det är landstinget som ansvarar för kollektivtrafiken är det viktigt ur ett socialt perspektiv att kommunen pekar ut var vi skulle vilja ha nya busslinjer. För exempel: se punkt 10 under *En planering för ekologiskt perspektiv*.
13. I Helsingborg har man använt sig av något som heter Multikriterieanalys. Det betyder att man utgår från fyra övergripande faktorer som illustreras i en grafisk figur. De fyra faktorerna är i sin tur indelade i ett antal underfaktorer: *Livsrum* (analyseras med hjälp av områdets bebyggelsestruktur, boendeformer, funktionsindelning och mötesplatser), *Befolkningsstruktur* (avser invånarnas inkomstfördelning, etnisk sammansättning, fördelning av utbildningsnivå och fördelning av näringsgrenar), *Tillgänglighet* (mäter invånarnas rumsliga avstånd till kollektivtrafik, park och vistelsezoner, livsmedelshandel och fritidsutbud) och *Frisktal* (mäter invånarnas sysselsättningsnivå, hälsotillstånd, andelen icke-socialbidragstagare och brottsförekomsten i området). Analysen placeras sedan på olika geografiska områden, vilket ger en bild av var det råder en "skevhet". Utifrån detta kan man sedan dra slutsatser av vilka markanvändningsåtgärder som kan vara lämpliga just i ett speciellt område. Kanske är denna modell något som Tyresö bör arbeta efter. Analysen skulle kunna utgöra ett bra beslutsunderlag inför den fortsatta hanteringen av översiktsplanen.
14. I planen talas om behovet av att flera ytor för fotbollsplaner. Dock redovisas inte hur sådana ytor ska skapas, vilket bör ske.
15. Kommentarer ang externhandel; se under ekologiskt perspektiv, punkt 5.

En planering med ekologiskt perspektiv

Den fysiska planeringen har en rad nationella och regionala mål att följa för att nå ett ekologiskt hållbart samhälle. Kommunerna har ett stort ansvar för att de nationella målen nås och den fysiska planeringen är ett viktigt instrument i det arbetet. Kopplingen mellan de nationella målen och översiktsplanen är stor, t.ex. när det gäller trafik, energi, bebyggelse, natur och kulturmiljö. Tyresö måste bli en mycket bättre kommun när det gäller strävan att nå ett ekologiskt hållbart samhälle, inte minst att kommunen förbättrar sin strävan att bidra till att jordens klimat inte går över styr. Vänsterpartiet kan inte acceptera att vi överlåter sociala, ekonomiska och ekologiska kostnader/konsekvenser till nästa generation.

Utifrån ett ekologiskt perspektiv anser vi att följande bör ändras i förslaget:

1. Det behövs en tydligare definition av vad som menas med att bevara grönstrukturen. Kan man aldrig nagga den i kanten? Om inte, varför sker då i så fall det allt för ofta? Vad är egentligen en grönstruktur?
2. Det saknas ett ställningstagande till att värna de bostadsnära grönområdena, speciellt då i flerbostadsområden. Detta är även viktigt utifrån ett socialt perspektiv.
3. Tyresö bör arbeta för att bli en av ekokommun (kanske utifrån "Det naturliga stegets" koncept.)
4. En cykelplan bör arbetas fram för att möjliggöra att fler människor väljer cykel framför bil. Det handlar då inte om bara anlägga nya cykelbanor, utan även hur man på andra sätt kan göra det lättare för cyklare att färdas i trafiken (cykelfält, cykelparkering, vägvisning m.m.). De cykelvägar som presenteras i Trafiknätsanalysen är långt ifrån anpassade till säkra vägar för cyklister. Dessa vägar måste åtgärdas (cykelbanor, cykelfält, sänkt hastighet m.m.) och detta ska finnas med i översiktsplanen.
5. Det behövs ett tydligt ställningstagande för att kommunen inte önskar en utbyggnad av externhandelsföretag. I förslaget finns ett sådant ställningstagande, men bara utifrån ett företagsperspektiv. Ställningstagandet bör även grunda sig på ett resonemang om att det är viktigt utifrån ett jämställdhets- och socialt perspektiv, samt inte minst ett ekologiskt perspektiv.

6. Ökar eller minskar miljöbelastningen som en följd av åtgärderna i översiktsplanen? Det är svårt att utläsa utfallet och den miljöbedömning som gjorts är inte till någon större hjälp. Miljöbedömningen (eller översiktsplanen) borde ge svar på om följande områden ökar eller minskar i omfattning: trafikarbetet, försurningen, grönytor, miljöfarligt avfall, hushållsavfall, buller, biologiska mångfalden, mm.
7. Utifrån de av riksdagen fastlagda miljömålen är det önskvärt om planen eller miljöbedömningen kan beskriva hur väl översiktsplanen leder till att miljömålen uppnås.
8. Utifrån de nationella transportpolitiska målen måste planen beskriva hur väl dessa nås. Leder förslaget till ett långsiktigt hållbart transportsystem, d.v.s. ett tillgängligt transportsystem, en säker trafik och en god miljö?
9. Miljökonsekvensbeskrivningar (MKB) ska vara utgångspunkten vid all detaljplanering om det inte är uppenbart onödigt. Förslaget i översiktsplanen vill ha ett system som är precis tvärtom: att MKB endast ska göras om det är risk för betydande miljöpåverkan.
10. Även om det är landstinget som ansvarar för kollektivtrafiken är det viktigt att kommunen pekar ut var vi skulle vilja ha nya eller förändrade busslinjer. Områden som behöver förstärkas är Skälsåtra, Gimmersta, Nordöstra Strand och i viss mån även Sofieberg. Även kommunikationerna mellan kommundelarna (framför allt från Bollmora) behöver förbättras, t ex att 824 skulle kunna fortsätta till Nyfors eller till Tyresö kyrka. Kommunikationerna från Trollbäcken och Tyresö Centrum till Skarpnäck skulle kunna förbättras omgående om det infördes en ringlinje mellan dessa geografiska platser.
11. Översiktsplanen måste ta ställning för en utveckling som leder till minskad uppvärmning med fossila bränslen och peka på förslag som leder till en sådan utveckling. Biobränsle, solenergi och andra hållbara energislag bör användas vid uppvärmning av bostäder och företag, direktverkande el ska inte vara tillåtet i nya bostadsområden, fler fastigheter bör anslutas till fjärrvärmenätet och Krusboda bör få en annan uppvärmning än direktverkande el.
12. Ett hållbart samhälle måste komma till rätta med den ekologiskt ohållbar användningen av våra resurser. Det betyder att avfallsmängderna måste minska, att det ska vara nära till återvinningsplatserna och kommunen ska arbeta för att så mycket som möjligt återanvänds. Detta måste synas i översiktsplanen.
13. Målet måste vara att minska utsläpp från enskilda avlopp. I förslaget sägs dock bara att ambitionen ska vara att det minimeras. Det kan alltså betyda att fast utsläppen ökar, så har målet uppnåtts, om man i största mån försökt minimera utsläppen. Så kan det inte vara, utan målet måste självklart vara att minska de totala utsläppen.
14. I förslaget sägs att koldioxidutsläppen ska minimeras. Det är inte ett hållbart sätt att förhålla sig till en av vår tids största frågor. Självklart måste vi minska koldioxidutsläppen.
15. Förslaget måste även ta ställning till att andelen förnyelsebar energi måste öka.
16. I förslaget ska även framgå att Tyresö kommun aktivt ska verka för att ta del av de statliga Klimatinvesteringsmedlen, för att på så sätt bidra till att klimatmålet uppnås.
17. I förslaget beskrivs att Tyresö i dagsläget klarar miljö kvalitetsnormerna för luftföroreningar. Problemet är att det ger en ensidig bild av hur Tyresöbor totalt påverkar luftföroreningar. Med en mycket stor arbetspendling ut från kommunen har Tyresöborna i själva verket en stor påverkan på luftföroreningarna, inte minst i transportsektorn. Detta bör även tas med i beskrivningen av luftföroreningar i kommunen.
18. I planen bör även framgå att Tyresö kommun ska undersöka om det är möjligt att inrätta lågstrålade zoner i kommunen. Detta har även ett socialt perspektiv.

2.2 Demokrati och delaktighet

Minst lika viktigt som själva översiktsplanehandlingen är processen som leder fram till slutresultatet. Vänsterpartiet saknar en strategi för hur dialogen mellan kommunen och allmänheten ska föras. Ett ökat medborgarinflytande är inte ett minskat politikerinflytande.

Det måste finnas en plan för hur kommunen ska få in synpunkter från grupper som vanligtvis inte har en stark position i planeringsfrågor (t ex barn, funktionshindrade, låginkomsttagare och faktiskt även kvinnor, fast kvinnor utgör mer än 50 % av befolkningen). Det kan också handla om att skapa möten och kontaktytor till föreningar och organisationer. Oftast är det lättare att engagera medborgare om dialogen utformas så diskussionen tar sin utgångspunkt i bostadsområdet eller närområdet.

Skolor kan engageras genom att de uppmuntras att delta i samhällsplaneringen. I en sådan deltagarprocess kan elever lära sig dels hur demokratin fungerar, dels att varje människa har rätt att föra fram åsikter och att det är viktigt i sig, dels hur svårt det är med politiska frågor, eftersom det alltid uppstår konflikter mellan prioriteringar.

Förslag till beslut:

- att samrådsförslaget tillförs skrivningar om vikten av medborgerlig delaktighet utifrån ovanstående resonemang
- att Planberedningen initierar diskussioner och förslag till hur medborgarna ska göras delaktiga i processen för att få en ny översiktsplan, särskilt grupper som traditionellt inte deltar i så stor utsträckning

2.3 Annat av övergripande karaktär

I förslaget till översiktsplan hänvisas ofta till andra dokument, som uppenbarligen beskriver hur mark och vatten ska användas i kommunen. Av någon anledning anser inte majoriteten att dessa åtgärder (som man kan hitta i andra dokumentet) behöver presenteras i översiktsplanen. Detta måste ändras. När man läser översiktsplanen ska det inte vara meningen att man måste sitta med en rad andra dokument till hands för att kunna utläsa hur kommunens markanvändning ska gestalta sig. Allt bör finnas med i den aktuella översiktsplanen.

Det är därför inte rimligt att vid sidan av framtagandet av översiktsplanen även ta fram ett markreservationsdokument. De förslag som finns i ett markreservationsdokument ska självklart återfinnas i Översiktsplanen, dels av demokratiska skäl, del för att snabba upp planhanteringen, eftersom det går snabbare att anta en detaljplan om exploateringen finns medtagen i Översiktsplanen.

Det är även av stor betydelse att planen leder till att de av riksdagen uppsatta miljömålen, samt transportmålen. Samrådshandlingen visar på sid 7 tydligt att en rad miljömål får mycket svårt att infrias. Det gäller t ex Begränsad klimatpåverkan och god bebyggd miljö. Förslaget måste visa på vilket sätt Tyresö tar sitt ansvar för att målen uppnås.

Förslag till beslut:

- att samrådshandlingen kompletteras med texter och skrivningar som återfinns i andra kommunala handlingar
- att tillfogas bilagor till ÖP:n för att underlätta läsningen om det bedöms som onödigt att införa hänvisningar eller skrivningar syftande till andra dokument

- att ett markreservationsdokument inte tas fram vid sidan av Översiktsplanen, utan som en del av själva planen
- att den nya översiktsplanen måste beskriva hur den lever upp till de av riksdagen fastställa miljö kvalitetsmålen
- att den nya översiktsplanen måste beskriva hur den lever upp till de av riksdagen fastställa transportmålen

3. Förslag till markanvändning i kommundelarna

I ett tidigare dokument har vi även visat på det vi tycker är bra när det gäller förslag till markanvändningen för de olika kommundelarna. Här nedan lämnar vi dock endast förslag till ändringar för det som vi inte anser är bra i förslaget.

3.1 Bollmora

Förslag till beslut under Bollmora-avsnittet:

1. Förslaget till markanvändning saknar utpekade områden för hyreslägenheter. Viktigt att ha med är att det i vissa områden kan krävas bostadsrätter för att få blandade upplåtelseformer.
2. Hastighetsbegränsning till 30 km/h ska införas i bostadsområdena, i princip enligt den zonindelning som föreslagits i Trafiknätsanalysen. Dock bör hela Lindalen vara en 30-zon.
3. Fler cykelparkeringar bör pekas ut i planen.
- 4 Det bör finnas fler cykelbanor alternativt cykelfält. Hela Njupkärrsvägen och Granängsvägen bör få cykelfält.
5. Det måste finnas fler fartdämpande åtgärder längs Njupkärrsvägen, Bollmoravägen och Myggdalsvägen.
6. Enligt den Trafiknätsanalys som kommunen gjort är det på Bollmoravägen som trafiksäkerhet och framkomlighet är som svagast. Detta bör översiktsplaneringen behandla och komma med förslag till hantering.
7. Fler belysningspunkter i områden som idag är relativt sett mörka (Masten, delar av Njupkärrsvägen m.m.).
8. Fler lekplatser och parker bör finnas med.
9. Nuvarande lektytor för barn får ej tas bort. Det gäller t.ex. "Pulkabacken" vid Granängsringen (förslag till Äldreboende) och området mellan gymnasiet och Koriandergränd (förslag att bygga bostäder).
10. Bostäder i området mellan gymnasiet och Koriandergränd bör ej bebyggas. Denna "halv-park" med äppleträd, bersåer, gungor, skateboardbana och bollplan, bör istället utvecklas till en "riktig" park. Om området ändå exploateras bör en ny park anläggas mellan Granängsringen och Farmarstigen längs med parkvägen.
11. Bygg inget äldreboende vid Granängsringen. Det är ett oerhört dråpslag mot barns lektytor om det ska byggas i den s.k. "Pulkabacken". Detta område måste fredas från exploatering.
12. Det bör även upprättas en infartsparkering vid Tyresö Centrum.
13. Äldreboendet vid Nyfors ska ej byggas, eftersom ett sådant bygge skulle förstöra den känsliga miljön kring Nyfors.
14. Förslaget om ett nytt bostadsområde norr om Nyfors bör avvisas. Möjligen kan man tänka sig en exploatering om det sker mer norrut, närmare Alby Gårdsväg.
15. Förslaget om att bygga ett arbetsplatsområde längs med Njupkärrsvägen bör avvisas. Idag utgör detta skogsparti en barriär mellan själva industriområdet och skolområdet. Att låta industrimarken komma närmare skolan är inte lämplig. Möjligen kan man tänka sig att använda delar av området (det närmast skolan) till bostäder eller äldreboende.

16. Gör om Tyresövägen norr om idrottsplatsen till en väg för 50 km/h och använd den frigjorda marken till annat ändamål (tex företag eller idrottsytor).
17. Det saknas en plats att förlägga ett Kulturhus på (kan kanske kombineras som en Kultur- och idrottsanläggning). Såvida inte Nyboda kan utvecklas till ett kulturhus.
18. Förslaget om att det i området vid Industrivägen även ska kunna anläggas bostäder är inte lämpligt om företagsverksamheten är bullrande och miljöbelastande.
19. Om det byggs en rondell vid Tyresövägen med utfart från Siklöjevägen, är det lämpligt att stänga av Siklöjevägen ut mot Bollmoravägen (av trafiksäkerhetskäl)
20. Det saknas en gång- och cykelväg som knyter ihop Myggdalsvägen med Nyboda skola.
21. Det bör utredas om det ska avsättas ett markreservat för spårbunden trafik från Haninge och/eller Stockholm (t.ex. från Skarpnäck).
22. Krusboda bostadsområde bör konvertera sin direktverkande el till fjärrvärme eller annan uppvärmningskälla som är mer ekologiskt hållbar.

3.2 Trollbäcken

Förslag till beslut under Trollbäcken-avsnittet:

1. Förslaget till markanvändning måste kompletteras med utpekade områden för hyreslägenheter.
2. Hastighetsbegränsning till 30 km/h ska införas i bostadsområdena, i princip enligt den zonindelning som föreslagits i Trafiknätsanalysen.
3. Fler cykelparkeringar bör pekas ut i planen.
4. Skapa fler cykelbanor alternativ cykelfält.
5. Starkare skydd för Fornuddens gravfält.
6. Skapa ytterligare fartdämpande åtgärder i Fornudden och Skälsätra.
7. Områdena avsedda till kommunal verksamhet bör även kunna användas till gruppboende, inte bara skola och förskola.

3.3 Tyresö Strand

Förslag till beslut under Strand-avsnittet:

1. Förslaget till markanvändning saknar utpekade områden för hyreslägenheter.
2. Pilvägen och Strandängarna ska reserveras för hyreslägenheter.
3. Hastighetsbegränsning till 30 km/h ska införas i bostadsområdena, i princip enligt den zonindelning som föreslagits i Trafiknätsanalysen.
4. Fler cykelparkeringar bör pekas ut i planen.
5. Skapa fler cykelbanor alternativ cykelfält.
6. Skapa fartdämpande åtgärder längs Tyresövägen.
7. Det måste läggas till förslag och skrivningar om vikten av en aktiv markpolitik för att öka möjligheten att använda mark till kommunal verksamhet eller till att bygga flerfamiljshus.
8. Det eventuella tredje körfältet längs Tyresövägen avsätts för Kollektivtrafik och inget annat.

3.4 Östra Tyresö

Genom tidigare arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Östra Tyresö har Vänsterpartiet relativt sett nyligen presenterat vårt alternativa förslag till markanvändning för kommundelen. Inget har hänt som i grunden ändrar vår uppfattning och som bilagor finns utdrag ur vårt kommunalpolitiska handlingsprogram samt den reservation vi lämnade till Planberedningen, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige i samband med antagandet av den Fördjupade översiktsplanen för Östra Tyresö.

Förslag till beslut under Östra Tyresö-avsnittet:

- att bifalla de förslag som finns i Vänsterpartiets reservation från Plan- och teknikberedningens sammanträde den 7 juni 2002
- att i förslaget tillföra vikten av att god service till handel och därmed även i planen tydligare peka ut tänkbara områden för var handelsetableringar kan ske
- att undersöka om det är möjligt att omvandla några av de i samrådshandlingen utpekade områden för kommunal verksamhet, till byggande av hyresrätter.

För Vänsterpartiet

Mikael Gustafsson (v)
Ledamot av Planberedningen

BILAGA 1

Detta är den reservation vi lämnade till Planberedningen, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige i samband med antagandet av den Fördjupade översiktsplanen för Östra Tyresö.

Datum: 2002-06-11

Reservation

*vid Plan- och teknikberedningens sammanträde den 7 juni 2002
§44 , ang Förslag till fördjupad översiktsplan för Östra Tyresö*

Jag reserverar mig till förmån för mina egna förslag under denna punkt. Nedan beskrivs de förändringar vänsterpartiet vill se av utställningsförslaget för den fördjupade översiktsplanen (FÖP) för Östra Tyresö.

Båt, brygg- och strandfrågor (sid 21)

att det läggs till ett stycke eller mening som talar om att kommunen ska utreda/undersöka om det är möjligt att av både miljö- och utrymmesskäl, flytta en del båtplatser från Breviksmaren till ett annat läge.

Strategi för fortsatt arbete i Östra Tyresö (sid 40)

att följande meningar läggs till i det fjärde stycket ("För områden som inte....och vatten- och avloppsfrågan): "Kommunen bör även utreda hur vattenbristen ska klaras i de områden som inte får kommunalt VA. Vidare bör kommunen genomföra en konsekvensbeskrivning av den totala miljöpåverkan utifrån ett kretsloppsperspektiv, när det gäller kommunalt VA i förhållande till lokala lösningar för Östra Tyresö."

Byggnader; Inledning (sid 43)

att det under rubriken Byggnader läggs till följande två stycken:
"Eftersom Inre Brevik i viss mån blir ett "vanligt" bostadsområde (permanentboende) måste kommunen även överväga att bygga hyreslägenheter och bostadsrätter. För att inte från början göra Östra Tyresö till ett segregerat område, vill kommunen utreda om det är möjligt att lokalisera hyreslägenheter någonstans i Inre Brevik. Flerfamiljshus måste naturligtvis anpassas till områdets karaktär, t.ex. genom låga hus med träpaneler.

Olika upplåtelseformer är viktigt inte minst utifrån ett Agenda 21-perspektiv, där social hållbar utveckling är del av ett framtida hållbart samhälle. Möten mellan olika människor lägger grunden för ett tryggt och förstående samhälle. Dessutom måste det finnas en reell valfrihet att kunna få bo i olika typer av bostadsområden oberoende vilken upplåtelseform man bor i. Denna valfrihet ska naturligtvis gälla alla människor, inte bara de som har råd eller möjlighet att köpa sig en egen bostad."

Byggnader; Byggrätter (sid 43)

att byggrätten begränsas till ett spann mellan 100-160 kvadratmeter bruttoarea för huvudbyggnad och 30 kvadratmeter bruttoarea för uthus. Själva byggnadsarean bör dock inte överstiga 100 kvadratmeter på marken. Är fastigheten ej ansluten till kommunalt VA bör byggnadsarean inte överstiga 80 kvadratmeter på marken.

Kommentar:

Det är viktigt att bevara områdets karaktär, som är små hus på stora tomter. Majoritetens förslag (120-160 kvadratmeter byggnadsarea) till byggrätter innebär att Östra Tyresö blir ett vanligt villaområde. Vänsterpartiet tror att en låg byggrätt har stor betydelse för områdets karaktär på lång sikt. Med stora byggrätter har ett viktigt karaktärsdrag försvunnit och området kommer istället förmedla en känsla av ett vanligt villaområde med stora tomter. En sådan utveckling skulle också onekligen leda till en social segregering av området och inte på minsta sätt ge någon unik skärgårdskaraktär. Av dessa anledningar har vi fastnat för arbetsgruppernas förslag om ett spann mellan 100-160 kvadratmeter räknat i bruttoarea.

Byggnader; Tomter (sid 46)

att avstyckning inte bör tillåtas om inte de nya fastigheterna motsvarar minst medianvärdet av fastighetsstorleken. Diskussion och utredning måste ske om det ska vara medianvärdet för hela Östra Tyresö som ska ligga till grund beräkning eller om det ska vara medianvärdet för varje delområde för sig. För Östra Tyresö som helhet är medianvärdet ca 2 800 kvadratmeter, för Yttre Brevik är det ca 2 900 kvadratmeter och för Inre Brevik är det ca 3 200.

Kommentar:

Under hela processen med framtagandet av en FÖP har det diskuterats vad som är en rimlig gräns för tillåten styckning. Var går gränsen om man vill bevara områdets karaktär? Det nuvarande förslaget (3 500 kvadratmeter) känns som lite "taget ur luften". På frågan om varför just denna siffra, blir svaret ofta att det verkar "rimligt". Vänsterpartiet ser hellre att vi hittar ett tal som objektivt sett är lättare att både förstå och försvara.

Vi har kommit fram till att en gräns som motsvarar ett genomsnittligt värde av fastigheterna i Östra Tyresö skulle vara mycket bättre. En möjlig styckning ned till genomsnittet måste anses ligga i linje med tanken på att bevara områdets karaktär. Vi tycker också att det är bättre med ett medianvärde än ett medelvärde eftersom det finns några få jättestora tomter som felaktigt drar upp medelvärdet om man vill få besked om storleken på en "normal" fastighet. Om kommunen ska använda medianvärdet för hela Östra Tyresö eller för varje delområde för sig måste diskuteras och utredas vidare, men principen borde inte vara något problem att ansluta sig till. För Östra Tyresö som helhet är medianvärdet ca 2 800 kvadratmeter, för Yttre Brevik är det ca 2 900 kvadratmeter och för Inre Brevik är det ca 3 200.

Trygghet och säkerhet; Elförsörjning (sid 50)

att det läggs till ett nytt stycke som beskriver vikten av få ett ekologiskt hållbart uppvärmningssystem för att minimera klimatpåverkan både globalt och lokalt, samt att fastighetsägare uppmuntras till att använda sig av förnybar energi som ej är framställd av fossila bränslen

att det läggs till en mening om att kommunen ska undersöka möjligheten att söka statliga medel som kan bidra till att minska klimatpåverkan.

Kommentar:

Det är viktigt att kommunen aktivt verkar för ett ekologiskt hållbart uppvärmningssystem i Östra Tyresö. Målet måste vara att minimera miljöbelastningen globalt och lokalt och att fastighetsägare använder sig av förnybar energi som ej är framställd av fossila bränslen. Kommunen kan här ansöka om statliga medel (som redan finns avsatta) för att t.ex. få fram energisnåla hus eller annat som kan bidra till att minska klimatpåverkan.

Jämställdhet

att innan FÖP Östra Tyresö behandlas av kommunfullmäktige, kompletteras den i inledningen och del 1 med könsuppdelad statistik

att innan FÖP Östra Tyresö behandlas av kommunfullmäktige, tillförs det en konsekvensbeskrivning av hur strategidelen i den fördjupade översiktsplanen påverkar jämställdheten.

Kommentar:

Vi framtagandet av en fördjupad översiktsplan borde det vara självklart att analys och strategidel genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv.

För att överhuvudtaget kunna få fram beslut som inte missgynnar vare sig kvinnor eller män, är det viktigt att det finns tillgång till en könsuppdelad statistik. När man har den statistiken går det att se om kvinnors och män verkligheter skiljer sig åt och då går det även att ta fram beslut som inte ensidigt gynnar något av könen, samt i allmänhet leder till ökad jämställdhet i samhället.

Nedan ges några exempel i den fördjupade översiktsplanen för Östra Tyresö, där det går att presentera en könsuppdelad statistik eller en könsuppdelad verklighetsbeskrivning.

- Sid 3 Projektorganisation – deltagare**
Antal kvinnor och män.
- Sid 5 Arbetsgrupper**
Antal kvinnor och män.
- Sid 5 Samråd**
Andel kvinnor och män som lämnat synpunkter.
- Sid 8 Kulturhistoria**
Vems kultur beskrivs? Traditionellt manliga (som industrimiljöer, kyrkor och byggnadstradition) eller traditionellt kvinnliga (som kök, tvättbryggor och vävstugor).
- Sid 11 Trafik; vägar**
Hur många män och kvinnor åker bil till och från arbetet? Vem cyklar och går mest? Vem har tillgång till bil?
- Sid 8 Trafik; kollektivtrafik**
Vem åker mest kollektivtrafik?
- Sid 8 Handel**
Är det kvinnor eller män som handlar mest? Hur påverkar i så fall etableringen av en närbutik jämställdheten?
- Sid 8 Skola och förskola**
Vem ansvarar för att barn kommer till skola/förskola? Hur påverkar det i så fall jämställdheten om man etablerar en skola/förskola på Brevik?
- Sid 9 Tillgång till samlingslokaler**
Ser kvinnors och mäns föreningsliv olika ut?
- Sid 9 Äldreomsorg**
Hur många är kvinnor respektive män?
- Sid 10 Båtplatser**
Är det mest kvinnor eller män som har båtplatser?

Utifrån det som kommer fram under beskrivningen av den könsuppdelade statistiken, kan den informationen sedan ligga till grund för vilka jämställdhetsstrategier kommunen ska ha för den fördjupade översiktsplanen. När det sedan finns ett förslag till plan, ska en konsekvensbeskrivning göras för hur planen påverkar jämställdheten.

Nedan beskrivs tänkbara områden i planen som kan beskrivas utifrån ett jämställdhetsperspektiv och kopplas till en konsekvensbeskrivning (som självklart ska vara en del av planen).

- Sid 17 Kulturmiljöer värda att bevara
Sid 21 Båt- brygg- och strandfrågor
Sid 22 Trafik; vägar
Sid 23 Trafik; kollektivtrafik
Sid 24 Trafik Raksta, Solberga och Bergholm
Sid 25 Trafik Inre Brevik
Sid 27 Yttre Brevik
Sid 40 Strategi för fortsatt arbete i Östra Tyresö
Sid 42 Gestaltningprogrammet (i allmänhet)
Sid 47 Kulturhistoriska värden
Sid 48 Vägmiljön
Sid 49 Service (skola/förskola och handel)
Sid 50 Trygghet och säkerhet

För Vänsterpartiet

Mikael Gustafsson (v)
Ledamot av Planberedningen